

KAUPUNKI: Video leviää sosiaalisessa mediassa: vartija pitää myymälävarkaa epäiltyä romaninaista maassa kovin ottein

PÄIVÄN TIMANTTI: Tällainen on diagnoosi, jonka Elon Musk toi julkisuuteen

MAINOS: Anna lahjaksi kokemuksen arvoista luettavaa. Tilaa Hesari uudelle ylioppilaalle tai valmistuvalle!

Hyvinvointi | Elämä

Anne Tilli, 39, sai vasta vuosi sitten selityksen sille, miksi käyttäytyy monessa tilanteessa toisin kuin muut – Tällainen on diagnoosi, jonka Elon Musk toi julkisuuteen

Autismikirjon häiriö selviää monelle vasta aikuisiällä, vaikka oirekirjo on voinut vaikuttaa elämään vuosikymmenien ajan. Perheenäiti Anne Tilli, 39, sai oman diagnoosinsa vuosi sitten.

TILAAJILLE

Anne Tilli on kokenut vertaistuen ensiarvoisen tärkeäksi, ja samasta syystä hän kertoo kokemuksistaan tässä jutussa. KUVA: JUHA METSO

Pauliina Toivanen HS
11:53

MITÄ tuntuisi, jos et ymmärtäisi muiden ihmisten eleitä ja vihjeitä tai yhteiskunnan kirjoittamattomat säännöt olisivat täysin hepreaa?

Tällaista on **Anne Tillin**, 39 elämä. Hän sai Asperger-diagnoosin vasta vuosi sitten. Tilli on ollut työelämässä kymmenen vuotta ja diagnosoimaton autismin kirjon häiriö on vaikuttanut hänen jokapäiväiseen arkeensa.

Aspergerin oireyhtymä on autismikirjoon kuuluva neurobiologinen keskushermoston kehityshäiriö. Oireyhtymä vaikuttaa elämään eri tavoin ja yksilöllinen vaihtelu voi olla suurta. Osa diagnoosin saaneista pärjää työelämässä, vaikka arjessa saattaakin olla paljon haasteita.

Tesla-miljardööri **Elon Musk** puhui muutama viikko sitten ensimmäistä kertaa julkisesti Asperger-diagnoosistaan. Jättiomaisuuden luonut Musk kertoi opetelleensa toimintatapoja, jotka auttavat häntä pärjäämään työelämässä ja muiden ihmisten kanssa.

Se on tuttua myös Tillille.

”On ollut raskasta kulkea läpi elämän tuntematta kuuluvansa mihinkään porukkaan. Olen kokenut olevani ihan ulkoavaruuden olento”, Tilli kuvailee.

SUOMESSA autismikirjoja esiintyy Autismiliiton mukaan noin yhdellä prosentilla väestöstä. Tämän perusteella Suomessa arvioidaan olevan noin 55 000 autismikirjon ihmistä. Osalla heistä on Aspergerin oireyhtymä. Sana ”autismikirjo” kuvaa oireiden moninaisuutta ja vaikeusasteiden vaihtelua.

Aspergerin oireyhtymän diagnostiikka on muuttumassa ensi vuoden aikana. Jatkossa oireyhtymästä puhutaan autismikirjon häiriönä. WHO on kaavaillut käyttöönoton tapahtuvaksi vuoden 2022 alusta.

Tässä jutussa käytetään sekä vallitsevan diagnostiikan mukaista Aspergerin oireyhtymä- että autismikirjon häiriö- ilmaisuja.

Mainos: Nespresso

Tiesitkö? Alumiinin kierrätys on ekoteko – käytetyistä kahvikapseleista saa vaikka polkupyörän

MAINOS Saako käytetyt kahvikapselit heittää metallinkierrätykseen, vaikka niiden sisällä on kahvia? Kahvihuoneiden ikuisuuskysymykseen on selkeä vastaus.

Mainos: GVK

Nyt on paras aika maalata talo – näillä asiantuntijan ohjeilla onnistut

HELSINGIN SANOMAT kysyi, miten Aspergerin oireyhtymä on vaikuttanut diagnoosin saaneiden arkeen. Kyselyyn vastasi lähes 200 ihmistä. Heistä moni kertoi kuormittuvansa esimerkiksi kaupassa käymisestä niin paljon, etteivät voi tehdä muuta loppupäivän aikana.

Aistiherkkyys kuuluukin osaksi monien oirekirjoa, jolloin esimerkiksi erilaiset äänet kuormittavat. Aspergerin oireyhtymään liittyviä käyttäytymispiirteitä ovat myös puutteet sosiaalisessa kanssakäymisessä ja kommunikaatiossa. Moni koki tulevansa jatkuvasti väärinymmärretyksi, eikä itse ymmärtänyt sosiaalisten tilanteiden toimintatapoja. Myös arjen hallinnassa oli haasteita ja esimerkiksi kodin ylläpito saattoi tuntua ylivoimaisen vaikealta.

TILLI uupui ensimmäisen kerran lukiossa. Sitten hän kouluttautui kirjastovirkailijaksi, mutta opinnot meinasivat jäädä kuormituksen takia kesken. Opinnot itsessään sujuivat hyvin, mutta juuri sosiaalinen kuormitus ja opiskelijaelämään liitetyt odotukset ja vaatimukset tuntuivat olevan liikaa.

Valmistumisensa jälkeen hänellä on ollut kaksi vakituista työpaikkaa. Ensimmäisestä hän irtisanoutui uupumuksen takia. Nyt hän on ollut kevään ajan sairaslomalla uupumisen vuoksi.

”En selvästikään pysty täyspäiväiseen työhön, sillä kuormitun liikaa. Yritän keksiä, miten saisin yhtälön toimimaan”, Tilli sanoo.

Anne Tilli on perustanut Youtubeen Kirjonnaiset -nimisen kanavan, jossa hän jakaa kokemuksiaan muutaman autistinaisen kanssa. KUVA: JUHA METSO

Diagnoosi auttoi ymmärtämään omaa jaksamista. Aiemmin hän on yrittänyt mahtua samaan muottiin kuin niin sanotut neurotyypilliset ihmiset. Se sai Tillin tuntemaan huonommuutta, sillä hän ei ole ymmärtänyt, miksei ole pystynyt samaan kuin muut.

”Olen ollut hyvin ankara itselleni. Nyt kun katson taaksepäin, ymmärrän itseäni paremmin: yritän hirveästi ymmärtää sosiaalisia tilanteita ja uuvun. En ole tiennyt, mistä haasteet ovat johtuneet, joten olen sullonut itseni samaan muottiin, johon muutkin mahtuvat. Nyt osaan olla armollinen itseäni kohtaan.”

AUTISMILIITON toiminnanjohtaja **Tarja Parviainen** tunnistaa Tillin kuvailemia haasteita. Moni autismikirjon ihminen saattaa pärjätä esimerkiksi opinnoissa hyvin ja oppiminen voi olla helppoa, mutta opintojen loppuun saattaminen, työllistyminen tai työelämässä pysyminen voi olla vaikeaa.

”Autismikirjon ihmisten työttömyysaste korkea. Sosiaalisen kanssakäymisen haasteet sekä aistilyliherkkydet liittyvät olennaisesti autismikirjoon ja esimerkiksi avokonttorissa työskentely kuormittaa monia liikaa”, Parviainen kuvailee.

”Olen kokenut olevani ihan ulkoavaruuden olento.”

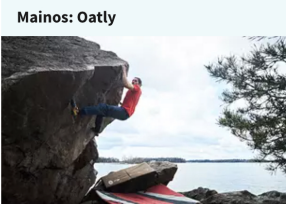
Monelle autismikirjon ihmiselle juuri työelämän sosiaalisuus on haastavaa. Työpaikoilla tätä voi olla vaikea ymmärtää, sillä monissa työpaikoissa etsitään nimenomaan ”hyviä tyyppejä”, korostetaan sosiaalista lahjakkuutta ja muita piirteitä, jotka eivät ole autismikirjon ihmisten vahvuuksia.

”Moni jaksaisi työtä, mutta sosiaalinen kuorrute on liikaa. Sitä on vaikea selittää työpaikoilla neurotyypillisille ihmisille”, Parviainen sanoo.

Parviaisen mukaan pienillä muutoksilla moni autismikirjon ihminen voisi jaksaa työelämässä nykyistä paremmin. Esimerkiksi työajan jousto ja osittainen etätyö mahdollisuuden avulla työssä jaksaminen

MAINOS

MAINOS Loppukevät on oiva ajankohta toteuttaa talonmaalaus. Jotta lopputulos on laadukas ja kestävä, on syytä ottaa huomioon muutama tärkeä seikka.

”Moni syö proteiinia luultavasti liikaakin, eikä muista hyvien hiilihydraattien ja rasvojen merkitystä”

MAINOS ”Tällainen laiska ja mukavuudenhaluinen ihminenkin voi helposti syödä vegaanisten periaatteiden mukaisesti”, mestarikiipeilijä Gullsten naurahtaa.

Luetuimmat

- Päivittyvä seuranta** | Kanta-Hämeen sairaalaepidemioiden aiheuttajaksi paljastui koronaviruksen Intian-variantti – THL: Suomessa 125 uutta koronataartuntaa
● HS seuraa
- Vartiointi** | Video leviää espoolaisesta K-marketista: vartija pitää myymälävarkaaaksi epäiltyä romaninaista maassa kovin ottein, nainen huutaa ettei saa henkeä
- Elämä** | Anne Tilli, 39, sai vasta vuosi sitten selityksen sille, miksi käyttäytyy monessa tilanteessa toisin kuin muut – Tällainen on diagnoosi, jonka Elon Musk toi julkisuuteen
● TILAAJILLE
- Yritykset** | Suomalaiset design-brändit yhdistyivät: Finlayson, Vallila ja Makia samalle omistajalle
- Verotus** | Sanna Marin selventää puheitaan Aamulehdessä: ”Sdp ei ole esittänyt mallia kunnallisveron muuttamisesta progressiiviseksi”
- Tartuntatilanne tiistaina** | Suomessa on todettu 125 uutta koronavirustartuntaa – HS kertoo reaaliaikaiset tiedot epidemiasta ja rokotusten etenemisestä
- Pikatesti** | Terästetystä kuplavedestä tuli hitti maailmalla, ja nyt ne saapuivat myös Suomeen – Näin HS:n ruokatoimittaja arvioi juomat
● TILAAJILLE
- Yhdysvallat** | Lukio käsitteli tyttöjen vuosikirjakuvat säädylisemmiksi ilman lupaa Floridassa, oppilaat ja vanhemmat suuttuivat
- Kuntavaalit** | Pysäköinnin maksullisuus kiehuuttaa kuntavaaliehdokkaita: ”Espoo ei ole mikään metropoli, luojan kiitos”
- Kuntoilu** | Kiusalliset vatsavaivat pakottavat monen juoksijan puskaan kesken lenkin – Ravitsemusterapeutti kertoo, mistä on kyse ja miten ongelmasta pääsee eroon
● TILAAJILLE

aikatyöt antavat mahdollisuuden myös työpäivistä palautumiseen, Parviainen kuvailee.

Myös Tillille uuvuttavinta opinnoissa ja työelämässä on ollut sosiaalisuus.

”Kommunikaatio neurotyyppillisten ihmisten kanssa on hankalaa, sillä en osaa lukea rivien välejä, eleitä ja vihjeitä”, Tilli sanoo.

Ulkopuolisuuden tunne on vaivannut koko elämän ajan.

MAAILMAN toiseksi rikkaimmaksi ihmiseksi listattu Elon Musk on herättänyt hämmennystä poikkeamalla tavanomaiseksi koetuista sosiaalisista normeista. Hän on muuan muassa kertonut lapsensa nimen olevan **X Æ A-12 Musk**.

Musk on myös kertonut opetelleensa jäljittelemään inhimillistä käytöstä. Hän vitsaili, ettei hänen puheensa intonaatio juuri muutu, ”mistä syntyy kuulemma hyvää komediaa.”

”Käytän paljon energiaa siihen, että mietin, millainen ilme minulla on, missä pidän käsiäni, kauanko katson toista silmiin.”

Muskin tavoin myös Tilli on opetellut elämänsä aikana jäljittelemään toimintatapoja, jotka auttavat pärjäämään sosiaalisissa tilanteissa. Jo lapsena Tilli seurasi, miten muut toimivat ja kopioi heidän käytöstään, sillä toimintatavat eivät tulleet luonnostaan.

”Olen teeskennellyt normaalia. Harjoittelen toimintamalleja, joita otan käyttöön tilanteen mukaan. Käytän paljon energiaa siihen, että mietin, minkälainen ilme minulla on, missä pidän käsiäni, kauanko katson toista ihmistä silmiin. Uuvun teeskentelemiseen ja siihen, etten voi olla oma itseni.”

Toisten autistien kanssa kommunikaatio toimii hyvin.

”Kommunikaatiomme ei ole vääranlaista, vaan erilaista”, Tilli kuvailee.

NEUROPSYKOLOGIAN tohtori **Petra Wariksen** mukaan naisia ja tyttöjä alidiagnosoidaan, sillä he saattavat esimerkiksi omaksua ja kopioida sosiaalisesti hyväksytyjä toimintatapoja poikia paremmin.

Myös käsitys oireyhtymästä perustuu pääosin tutkimuksiin, joissa tutkittavat ovat olleet poikia. Näin ollen tyttöjen oirekuvaa on kuvattu vähemmän ja sitä on usein vaikeampi tunnistaa.

Tilli on omalla tavallaan harvinaisuus: hän sai diagnoosin aikuisiällä ja naisena. Lapsena oirekirjo meni ujouden piikkiin, eivätkä vanhemmatkaan huomanneet eroa.

”Olin epäsosiaalinen ja ahdistunut lapsi. En kertonut vanhemmilleni, miten tilanteet kuormittivat, sillä minulla ei ollut tapoja tai sanoja kuvailla sitä.”

ENSIMMÄINEN Aspergerin oireyhtymän diagnoosi tehtiin Suomessa vuonna 1989. Wariksen mukaan kaikilla autismikirjon häiriön ihmisillä ei olekaan diagnoosia, sillä asiaa ei ole huomioitu heidän lapsuudessaan eikä diagnoosia ole tehty aikuisiälläkään.

Moni hakeutuu tutkimuksiin esimerkiksi silloin, jos omalla lapsella epäillään autismin kirjoa. Silloin piirteet saattavat tuntua myös itsestä tutuilta.

”On tärkeää muistaa, ettei diagnoosia koskaan tehdä turhaan, vaan jotta olisi mahdollista lisätä itsetuntemusta ja saada erilaisia tukitoimia, jotka auttavat arjessa”, Waris sanoo.

Tukitoimet voivat olla esimerkiksi neuropsykologista kuntoutusta, psykoterapiaa, toimintaterapiaa tai esimerkiksi sosiaalisten taitojen opettelua.

”En voinut uskoa, että olin elänyt koko elämäni tietämättä tätä.”

Myös Tilli alkoi ottaa selvää oireyhtymästä, kun lähipiirissä epäiltiin autismikirjon häiriötä. Lopulta terapeutti ehdotti myös Tillille testeihin hakeutumista.

”Kun luin enemmän naisten ja tyttöjen Asperger-piirteistä, palaset loksahtelivat kohdalleen. En voinut uskoa, että olin elänyt koko elämäni tietämättä tätä, vaikka aina ollut selvää, etteivät ihmiset ymmärrä minua enkä minä heitä. Kun aloin katselemaan maailmaa autismsilmäläsen

–

Näytä lisää

Osaston uusimmat

11:53 **Elämä** | Anne Tilli, 39, sai vasta vuosi sitten selityksen sille, miksi käyttäytyy monessa tilanteessa toisin kuin muut – Tällainen on diagnoosi, jonka Elon Musk toi julkisuuteen
TILAAJILLE

11:09 **Elämä** | Selviytyjistä pudotettiin positiivisin kilpailija, ja moni muukin optimisti saa vihaa osakseen – Miksi suomalaiset eivät kestä iloa?
TILAAJILLE

7:39 **Kuntoilu** | Kiusalliset vatsavaivat pakottavat monen juoksijan puskaan kesken lenkin – Ravitsemusterapeutti kertoo, mistä on kyse ja miten ongelmasta pääsee eroon
TILAAJILLE

24.5. 17:00 **Matkailu** | Moni haaveilee nyt lomamatkasta, mutta useissa suosikkikohteissa on yllättäviä rajoituksia – tarkasta ainakin nämä asiat ennen kuin varaat matkan
TILAAJILLE

24.5. 15:46 **Työelämä** | Suomessa on työpaikkoja, joissa määrätään millintarkasti, miltä ihminen saa näyttää – Tällaisia ovat suosittujen alojen ulkonäkövaatimukset
TILAAJILLE

24.5. 8:08 **Matkailu** | Nämä viisi paikkaa jokaisen suomalaisen pitäisi nähdä kerran elämässään – asiantuntijat olivat yksimielisiä ykköskohteesta
TILAAJILLE

22.5. 8:01 **Kuluttaja** | Testissä muutaman euron ”halpismoide” antoi yhtä hyvän suojan kuin kallimmat – asiantuntija kertoo aurinkorasvan tärkeitä ominaisuuksista, ja niitä on muitakin kuin suojakerroin
TILAAJILLE

21.5. 14:35 **Kauneusihanteet** | Suomessa vallitsee petollinen kauneusihanne, joka on näennäisen vaatimaton – Kauneuden ammattilaiset paljastavat, mitä ihanneulkonäön saavuttaminen vaatii
TILAAJILLE

20.5. 14:41 **Minä väitän** | Moni huomaa öisin, että sydän muljahotelee kummallisesti – Asiantuntija kertoo, milloin on syytä huolestua
TILAAJILLE

20.5. 11:58 **Koronavirus** | Toinen koronarokotus voi aiheuttaa voimakkaita jälkioireita – asiantuntijat kertovat, mistä on kyse

Näytä lisää

OIKOTIE

TYÖPAIKAT

Hallintopäällikkö Vantaan sosiaali- ja...
Vantaan kaupunki

IT-arkkitehti, Microsoft-infrastruktuuri
Tampereen yliopisto

Terveydenhuollon valmiuspäällikkö /...
MPS-Yhtiöt

Strategic Sourcing Engineer; Salo, Finland
Valmet Automotive EV Power Oy

Growth Manager / Concept Owner
Sovelto

Commercial Director
Helsinki Outlet

Lääkäri
Luona Hoiva Oy

Johtava asiantuntija, kestävä liiketoiminta
...

kautta, kaikki näyttikin ilmiselvältä”, Tilli kuvailee.

Tillin kohdalla diagnoosin saaminen eteni sujuvasti. Siinä auttoi terapeutti, joka kirjoitti lausunnon julkisen terveydenhuollon puolelle.

”Koin olevani onnekas, kun sain diagnoosin helposti. Se auttoi ymmärtämään monia asioita menneisyydestä. Olenkin pärjännyt haasteistani huolimatta ihan hyvin!”

TILLILLÄ on kaksi lasta. Myös tämä olisi voinut vaikuttaa diagnoosin saamiseen.

”Moni on ihmetellyt, miten pystyt pyörittämään perhe-elämää, jos olet autistinen.”

Aina se ei olekaan ollut helppoa, Tilli sanoo. Arjen organisointi ja suunnittelu on vaikeaa ja vie voimia.

Kun lapset olivat aivan pieniä, oli oma aika kortilla ja Tilli uupui jatkuvaan läsnäolon vaatimukseen. Aspergerin oireyhtymään kuuluu korostunut tarve omaan aikaan, ja se vaatii paljon aikaa palautumiseen. Pikkulapsiarjessa siihen ei ollut mahdollisuutta.

”Kipuilin sitä. Olen kokenut paljon huonoutta, sillä en ole samanlainen äiti kuin muut.”

Nyt lapset ovat 8- ja 10-vuotiaita. Tilli saa nyt enemmän omaa aikaa kuin pikkulapsiaikana. Myös Tillin puoliso on samankaltainen perheensä kanssa – jokainen kaipaa yksinoloa ja omaa puuhastelua. Perhe viihtyykin hyvin yhdessä kotona.

”Kun olemme keskenämme, kaikki on hyvin.”

Tilli on ollut puolisonsa kanssa yhdessä jo yli 20 vuoden ajan. Heitä on aina yhdistänyt halu olla kotona ja tehdä omia asioita. Nyt Tilli perehtyy avaruuteen. ”Olen kiitollinen että tapasimme. En olisi varmaan tullut toimeen neurotyyppillisen kanssa. En olisi voinut olla oma itseni.” KUVAT: JUHA METSO

Tillin mukaan heidän kommunikaationsa on suoraa ja he ymmärtävät toisiaan hyvin. Törmäyksiä tulee, kun perhe kohtaa muita ihmisiä. Silloin syntyy usein väärinkäsityksiä.

”Neuvolassa tuntui, että teemme asiat aivan eri tavoin kuin muut. Perhekerhossa emme sopeutuneet joukkoon, enkä osannut jutella muiden äitien kanssa. Ihmettelin, miten kaikki muut äidit osaavat.”

”Olin aivan ihmeissäni, että pitääkö vieraille tarjotakin jotain.”

Kun sukulaiset tulivat vierailulle lasten syntymän jälkeen, ei Tilli ymmärtänyt tarjota heille syötävää.

”Jälkikäteen hän kuulin kautta rantojen, että ihmiset olivat todenneet, että vierailulle mennessään pitää viedä tarjottavaa, sillä ”Anne ei koskaan tarjoa mitään”. Olin aivan ihmeissäni, että pitääkö heille tarjotakin jotain”, Tilli sanoo. Nyt asia jo naurattaa.

MONILLA Aspergerin oireyhtymä on osa identiteettiä. Oireyhtymä ei ole sairaus, eikä sitä ole tarkoitus parantaa, vaan sen katsotaan olevan osa ihmisen persoonallisuutta. Oireyhtymän kanssa voi oppia tulemaan toimeen ja sen tunnistaminen auttaa ymmärtämään omaa käytöstä, Waris sanoo.

Diagnoosin saatuaan Tilli on löytänyt vertaistukea.

”Olen löytänyt oman heimoni. Ensimmäinen porukka, johon kuulun, ja se on ihan huimaa.”

LAB-ammattikorkeakoulu
Henkilöstön kehittämisspäälikkö Satasairaala, Satakunnan sairaanhoitopiiri
Tuotepäälikkö, jäähdytysportfolio Helen Oy
VIESTINNÄN ASIANTUNTIJA Elintarvikeallisuusliitto
Nuclear Safety Engineer Fennovoima Oy

KATSO KAIKKI TYÖPAIKAT >

ILTA-SANOMAT

Somessa kiertää video, jossa vartija repii hiuksista ja painaa polvella naista kaupassa – ”En saa henkeä”

THL: Suomessa todettu 125 uutta koronatartuntaa – katso oman kuntasi tilanne

IL: Pääministeri Marinin perheen aamiaiset maksettu valtion varoista – VNK:n mukaan elintarvikkeita ostettu noin 300 eurolla kuussa

Kohu naantalilaisen hevostallin tapahtumista – TS: Jopa kymmeniä tyttöjä kohdeltu kaltoin

Google perui lupauksensa – näin kuvien tallentamisesta aletaan laskuttaa viikon päästä

Jukka Jalonen mylläsi Leijonien kokoonpanon uusiksi – näillä ketjuilla Norjan kaatoon!

Jutta ja Juha Larmin juuri remontoitua miljoonakodista löytyi karmea yllätys – joutuivat muuttamaan evakkoon vessattomaan mökkiin

Innostus on välillä näkynyt myös töksäyttelynä.

”Olen tunnistanut myös läheisissäni autismikirjon piirteitä. Joillekin olen sanonut siitä, joillekin en. Kerran töksäytin työkaverilleni, että onko sinullakin Aspergerin oireyhtymä? Hän vastasi, ettei tietääkseen ole. Oma suodattimeni ei aina toimi, sillä olen niin innoissani havainnoistani.”

OIREYHTYMÄ on ollut julkisuudessa viime aikoina Muskin lisäksi ilmastoaktiivi **Greta Thunbergin** ansiosta. Thunberg on suhtautunut intohimoisesti ja ehdottomasti ilmastonmuutokseen ja sen pysäyttämiseen. Aspergerin oireyhtymään liitetään tyypillistä intensiivinen paneutuminen kapea-alaisiin mielenkiinnonkohteisiin.

Autismiliiton toiminnanjohtaja Tarja Parviaisen mukaan juuri intohimoinen paneutuminen on monen autistin menestymisen takana.

”Greta Thunbergin ja Elon Muskin lisäksi myös esimerkiksi **Steve Jobsin** on uskottu olleen autistinen, vaikka hänellä ei diagnoosia tiedettävästi ollutkaan.”

Parviaisen mukaan Asperger-diagnoosi on usein koettu työnhaussa taakkana, eikä siitä ole haluttu välttämättä kertoa työpaikalla lainkaan.

”Nyt siitä ehkä kerrotaan avoimemmin. Kertominen auttaa myös jaksamaan työssä, sillä työnantaja voi ymmärtää, miksi esimerkiksi joustavat työajat voivat auttaa työssä jaksamista”, Parviainen sanoo.

Parviainen kehottaa työnantajia suhtautumaan autismikirjon työntekijöihinsä avoimesti ja ottamaan huomioon yksilölliset tarpeet muun muassa palautumisessa.

”Autistiset ihmiset ajattelevat eri tavoin ja siksi he voivat luoda uutta ja myös menestyä. He ajattelevat luontaisesti out of the box. Heitä on kiittäminen monista keksinnöistä.”

Myös Tilli näkee autismikirjossa paljon vahvuuksia.

”Kaikista hankaluuksista huolimatta minusta on aivan ihanaa olla autismikirjolla. En vaihtaisi sitä mihinkään enkä haluaisi olla neurotyypillinen. Toivoisin, että yhteiskunnassa autismia ei nähtäisi pelkkänä kirouksena. Oikeanlaisella tuella mekin voimme kukoistaa”, Tilli sanoo.

KUVA: JUHA METSO

Artikkeliin liittyviä aiheita

Työelämä +

Elämä ✓

Hyvinvointi +

Ihmissuhteet +

Jaa

Tallenna

Kommentoi

Kommentit

 Tätä artikkelia voit kommentoida vain omalla nimellä. [Lue lisää](#)

Ei vielä kommentteja

Ole ensimmäinen ja kerro ajatuksesi.

Kirjoita kommentti

Luitko jo nämä?

Vartiointi | Video leviää espoolaisesta K-marketista: vartija pitää myymälävarkaaksi epäiltyä romaninaista maassa kovin ottein, nainen huutaa ettei saa henkeä

Kaupunki 11:00

Pikatesti | Terästätyistä kuplavedestä tuli hitti maailmalla, ja nyt ne saapuivat myös Suomeen – Näin HS:n ruokatoimittaja arvioi juomat

 Ruoka 11:25

Kuntoilu | Kiusalliset vatsavaivat pakottavat monen juoksijan puskaan kesken lenkin – Ravitsemusterapeutti kertoo, mistä on kyse ja miten ongelmasta pääsee eroon

Hyvinvointi 7:39

Yritykset | Suomalaiset design-brändit yhdistyivät: Finlayson, Vallila ja Makia samalle omistajalle

Talous 11:39

Matkailu | Nämä viisi paikkaa jokaisen suomalaisen pitäisi nähdä kerran elämässään – asiantuntijat olivat yksimielisiä ykköskohteesta

Hyvinvointi 24.5. 8:08

HS Kauniainen | Helsingin kupeessa elettiin 50 vuotta varakkaiden kuplassa, jossa ei ollut rivi- ja kerrostaloja "sekoittamassa systeemiä" – Näin syntyi ja katosi Kauniainen vihreä paratiisi

Esopo 8:18

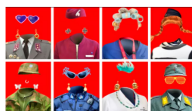
HS Helsinki | Sähköpotkulautansa minne sattuu hylkäävä kuski on helppo narauttaa – Hujan hajan jätetyt laudat ovat johtaneet jo aiokieltoihin

Helsinki 12:49

Työelämä | Suomessa on työpaikkoja, joissa määrätään millintarkasti, miltä ihminen saa näyttää – Tällaisia ovat suosittujen alojen ulkonäkövaatimukset

Hyvinvointi 24.5. 15:46

Virukset | Yksi pahimmista kulkutaudeista löysi aukon puolustuksessa – espanjan-taudin perimästä uusia tietoja

Tiede 6:35

Britannia | Black Lives Matter -aktivistia

ammuttiin päähän Lontoossa

Ulkomaat 24.5. 17:51

Sijoittaminen | Ulkomaiset sijoittajat näkevät Suomen huonompana sijoituskohteena kuin naapurimaamme. HS Visio kysyi, miltä Suomi näyttää ilman sinivalkoisia laseja.

HS Visio 8:14

Formula 1 | Tallipäällikkö sanoo Bottaksen toiminnan käynnistäneen rengaskatastrofin

Urheilu 24.5. 19:57

Verotus | Sanna Marin selventää puheitaan Aamulehdessä: "Sdp ei ole esittänyt mallia kunnallisveron muuttamisesta progressiiviseksi"

Politiikka 11:16

Essee | Lapsi rakastaa "äitiä tuhat ja iskää nolla" – Toimittaja Emmi-Liia Sjöholm on tahtomattaan lapsensa suosikkivanhempi, ja näin se vaikuttaa perheen arkeen

Perhe 24.5. 7:22

Elämä | Selviytyjistä pudotettiin positiivisin kilpailija, ja moni muukin optimisti saa vihaa osakseen – Miksi suomalaiset eivät kestä iloa?

Hyvinvointi 11:09

Euroviisut | Euroviisujen voittajayhtyeen solistin huumetestitulokset negatiivinen

Kulttuuri 24.5. 19:36

Oikeudenkäynnit | Uusnatseille luettiin poikkeukselliset syytteet hakaristilippujen kantamisesta itsenäisyyspäivänä

Kotimaa 11:48

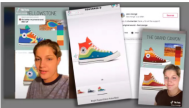
Urheiluopistot | Vierumäki saa uudet omistajat, Mika Anttonen myy osuutensa neljälle lajiliitolle

Urheilu 11:07

Nyt.fi | Nuori suunnittelija syyttää kenkämerkki Conversea ideansa kopiaimisesta, Tiktok-videosta tuli hitti

Nyt.fi 24.5. 15:20

Televisio | Kymmenen vuotta sitten maailma koukuttui tv-draamaan, jossa vain istuttiin ja puhuttiin - Nyt hittisarja Terapiassa päivittyi uudelle vuosikymmenelle

Kulttuuri 6:39

Uutiset

Etusivu

Uusimmat

Lehdet

Päivän lehti

Näköislehti

Tuki ja palaute

Asiakaspalvelu

Yhteystiedot

Ilmoita Hesarissa

Perheilmoitukset

Mainostajalle

[Käyttöehdot](#) [Tietosuojalauseke](#) [Tietosuojakuvaus](#) [Evästekäytännöt](#) [Evästeasetukset](#) [Käyttämiseen perustuva mainonta](#)

HELSINGIN SANOMAT

Lataa sovellus – se on paras tapa kokea Hesari

